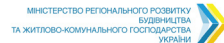

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КАДРІВ У ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

Автори:

Серьогін Сергій Михайлович,

директор ДРІДУ НАДУ, доктор наук з державного управління,
професор

Контактний телефон: +38 067 565 76 06

E-mail: serjegin@vidr.dp.ua

Тертишна Олена Анатоліївна,

директор Дніпропетровського ВПУ «Центр розвитку місцевого
самоврядування», кандидат наук з державного управління

Контактний телефон: +38 098 213 55 72

E-mail tertishnaolena@ukr.net

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК КАДРІВ У ПРОЦЕСІ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

ЗАВДАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ГАЛУЗІ

Розвиток незалежності України зумовив еволюцію місцевої влади, основним завданням якої на нинішньому етапі децентралізації є якісне надання адміністративних та публічних послуг населенню. Децентралізація сучасної системи державного управління, а також реформування місцевого самоврядування значно актуалізують проблему кадрового забезпечення об'єднаних територіальних громад, яка може бути вирішена при розробці науково-методологічних засад формування і функціонування трудового потенціалу громад. Вирішення цього завдання можливе лише при активізації якісного наукового та педагогічного супроводу професійного розвитку кадрів та формування кадрового ресурсу децентралізації, адже професійний рівень управлінського персоналу громад та розвиток людського ресурсу є одним з вирішальних чинників успішного розвитку країни та її регіонів.

Завдання децентралізації вимагають від службовців місцевого рівня бути здатними вирішувати назрілі політичні, економічні, соціальні й культурні проблеми суспільства, володіти сучасним інструментарієм планування, організації, контролю, інформаційного забезпечення, мотивації персоналу, комунікативними здібностями в процесі залучення громадян до управління місцевим розвитком.

Сучасний стан кадрового забезпечення формування та розвитку самодостатніх громад потребує принципових змін до планування та організації роботи як з посадовими особами місцевого самоврядування, так і з депутатами місцевих рад, адже практична реалізація стратегій, планів, проектів, програм потребує наявності консенсусу між представницькою та виконавчою владою як парадигми діяльності місцевих органів влади, яку диктує сучасна суспільна, політична та економічна динаміка розвитку українського суспільства. Керівники і фахівці органів місцевої влади і управління повинні опанувати нові методи роботи, орієнтовані на перспективу проектного розвитку території та стратегічне управління.

Відтак, першочерговим завданням держави у цій сфері є вироблення управлінської стратегії на місцевому рівні, формування єдиної ідеології роботи з кадрами у сфері державного управління та місцевого самоврядування, побудованої на передових наукових підходах, чітких принципах, обґрунтованих та перевірених практикою знань, умінь та навичок.

ПРОБЛЕМИ ЯКІ ВИРІШУЄ РЕГІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ

- Невизначена та неструктурована територіальна основа більшості об'єднаних громад, що впливає на спроможність місцевої влади;
- недостатній професійний рівень багатьох службовців місцевої влади, відсутність мотивації до професійного розвитку та ефективної системи їх навчання і підвищення кваліфікації;
- неефективна система організації праці посадових осіб місцевого самоврядування, невикористання можливостей електронного врядування;
- недостатня конкурентність праці в органах місцевого самоврядування на ринку праці, плинність кадрів;
- латентна загроза корупції в середовищі посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів;
- недостатня відкритість для громадян, обмежені можливості для участі громадян у вирішенні питань місцевого значення, низька активність молоді у справах місцевого самоврядування;
- надмірний вплив органів державної влади на більшість органів місцевого самоврядування;
- відсутність якісного оперативного державного нагляду за законністю актів органів місцевого самоврядування.

КІНЦЕВА МЕТА ГАЛУЗЕВОЇ РЕФОРМИ

Сформовані на оптимальній територіальній основі спроможні територіальні громади мають бути:

- територіально структуровані;
- ресурсно забезпечені;
- мати науково структуровані органи місцевого самоврядування;
- бути спроможними до запровадження інноваційних підходів щодо надання якісних адміністративних та управлінських послуг населенню;
- консолідовані на розв'язання проблем місцевого значення, власних та делегованих повноважень;
- мати природний професійний спротив проявам корупції;
- бути позитивно налаштованими до змін та вміти управляти ними.

ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ

ЦІЛЬ № 1.

Завершити формування спроможних територіальних громад та системи їх органів місцевого самоврядування

- 1.1. Посилити інформаційно-просвітницьку роботу щодо впровадження Перспективного плану формування спроможних територій громад Дніпропетровської області.
- 1.2. Забезпечити науково-методологічний супровід процесу формування спроможних громад та впровадження перспективного плану.
- 1.3. Створити кластери секторальних практик децентралізації на рівні громад для поширення кращого досвіду роботи.
- 1.4. Розробити науково-практичні рекомендації щодо формування типової системи управління територіальною громадою.

ЦІЛЬ № 2.

Забезпечити впровадження в громаді системи роботи з кадрами з метою формування якісного професійного штату посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, залучення молоді до управління місцевим розвитком

- 2.1. Сформувати регіональну систему підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації посадових осіб місцевого самоврядування, депутатів місцевих рад, резерву майбутніх депутатів, лідерів, старост громад.
- 2.2. Розробити програми навчальних курсів, тренінгів, які сприяють формуванню в населення мистецтва жити в громаді, залучення молоді до управління місцевим розвитком.
- 2.4. Запровадити навчальні програми розвитку кадрового потенціалу громад, у тому числі й щодо створення нових робочих місць.
- 2.5. Створити он-лайн платформу інноваційних практик кадрового забезпечення децентралізації та формування самодостатніх громад.

ЦІЛЬ № 3.

Запровадити в професійну діяльність посадових осіб органів місцевого самоврядування ефективні сучасні технології управління місцевим розвитком

- 3.1 Впровадження принципів доброго врядування в роботу громад.
- 3.2 Навчання та впровадження електронного врядування в роботу органів місцевого самоврядування.
- 3.3. Впровадження технологій стратегічного менеджменту в практику діяльності органів місцевого самоврядування.
- 3.4 Навчання основам методології управління проектами та підготовка портфелів проектів розвитку громад.
- 3.5 Вивчення та впровадження кращого європейського досвіду муніципального розвитку.
- 3.6 Залучення молоді до управління місцевим розвитком, створення молодіжних рад, проведення муніципальних молодіжних форумів з питань перспектив місцевого розвитку.

ЦІЛЬ № 4.

Створити систему запобігання проявам корупції в органах місцевого самоврядування

- 4.1. Формування та впровадження освітніх програм щодо забезпечення профілактики та запобігання корупції серед посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад.
- 4.2. Створення шляхом реалізації освітньо-просвітницьких заходів серед населення середовища відторгнення корупції як суспільного явища.
- 4.3. Створення системи активізації громадян на боротьбу з проявами корупції серед посадових осіб місцевого самоврядування та депутатів місцевих рад.
- 4.4. Запровадити систему самостійного навчання персоналу ОТГ у сфері запобігання і протидії корупції, а також електронного декларування.

ЦІЛЬ № 5.

Формування та розвиток системи міжнародних стандартів управління якістю шляхом створення центрів надання адміністративних послуг в об'єднаних громадах

- 5.1. Науково-методичне забезпечення створення центрів надання адміністративних послуг.
- 5.2 Підготовка персоналу центрів надання адміністративних послуг з використанням сучасних ІТ- технологій.
- 5.3 Просвітницька діяльність серед населення громад щодо переваг та можливостей впровадження сучасних технологій у систему надання адміністративних послуг.
- 5.4. Розробити навчальну програму моніторингу громадськості якості адміністративних послуг та єдину методику для оцінки якості їх надання.
- 5.2 Поліпшити інформування громадян з питань інформаційно-просвітницьких заходів щодо надання адміністративних послуг; проводити регулярний аналіз зауважень і пропозицій суб'єктів звернень щодо якості надання адміністративних послуг.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Підвищення ефективності роботи органів місцевого самоврядування
Досягнення європейського рівня надання публічних послуг жителям громад області.
Відповідність організації роботи та професійного розвитку персоналу громад регіону Європейській хартії місцевого самоврядування.

СПРИЯТЛИВИ ФАКТОРИ

Європейські зобов'язання України.
Консолідована позиція регіональної влади щодо впровадження процесу децентралізації.
Фінансова децентралізація, що зумовила підвищення надходжень до місцевих бюджетів.
Активність громадянського суспільства в процесах децентралізації.
Підтримка міжнародної спільноти процесів децентралізації.
Підтримка більшості депутатів обласної влади впровадження перспективного плану формування спроможних територіальних громад.

ЗАГРОЗИ ТА ПЕРЕШКОДИ

Політизація процесу децентралізації.
Нестабільність фінансової політики щодо наповнень місцевих бюджетів.
Небажання частини посадових осіб місцевого самоврядування підвищувати власну кваліфікацію.
Небажання частини голів громад співпрацювати з громадськістю.
Недовіра частини мешканців до впроваджуваних реформ.

КРАЩІ ГАЛУЗЕВІ ПРАКТИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ

Для того, щоб надавати допомогу громадам у здійсненні їх повноважень, на Дніпропетровщині у грудні 2016 року почав свою роботу Дніпропетровський відокремлений підрозділ Установи «Центр розвитку місцевого самоврядування», метою якого є створення регіональної платформи посилення інституційної спроможності об'єднаних територіальних громад та передача громадам тих інструментів та механізмів, які сприятимуть удосконаленню їх роботи та місцевого розвитку; об'єднання зусиль усіх національних та міжнародних проєктів і програм, які в регіоні впливають на розвиток децентралізації та реформи місцевого самоврядування. Також Центр розвитку місцевого самоврядування спільно з ДРІДУ НАДУ запровадив систему інформаційно-консультаційних заходів щодо реформи місцевого самоврядування та децентралізації влади, цикл тренінгів та дистанційних курсів для працівників громад, старост та депутатів місцевих рад, спільні заходи з міжнародними партнерами – семінари, стажування за кордоном.

Зокрема лише у 2016–2017 роках науково-педагогічним складом ДРІДУ НАДУ спільно з Дніпропетровською обласною державною адміністрацією та Центром розвитку місцевого самоврядування за сприяння Швейцарсько-Українського проєкту «Підтримка децентралізації в Україні» ДЕСПРО та Фонду Східна Європа проведено дистанційні курси, участь в яких взяли майже 6000 посадових осіб місцевого самоврядування, депутати місцевих рад, активісти громад:

- «Реформування місцевого самоврядування та децентралізація влади»,
- «Проєкти як інструменти розвитку ОТГ Дніпропетровської області»,
- «Діяльність депутата місцевої ради: потреби територіальної громади – пріоритети – реалізація»,
- «Створення інтегрованих ЦНАПів громад Дніпропетровської області»,

• - «Староста- адміністратор, лідер, представник інтересів тери-
• торіальної громади».

• *Адреси кращих практик:*

• *Спільнота практик місцевого розвитку*

• *<http://udl.despro.org.ua/>*

• *Дніпропетровський центр розвитку місцевого самоврядування*

• *<http://officereform.dp.ua/>*

• *https://www.facebook.com/officereformdp/?ref=aymt_homepage_panel*

• *<https://www.youtube.com/channel/UCm4YqFvt0fKbAEJL5pg3dog>*

• *Дніпропетровський регіональний інститут державного управ-
• ління національної академії державного управління при Прези-
• дентові України*

• *<http://www.dridu.dp.ua/>*

